

Impressie

Afdelingsblad van GroenLinks Voorschoten

Eénendertigste jaargang nummer 4, december 2025

Colofon

Medewerkers aan deze Impressie: Wim Burggraaff, Astrid Cortel, Michiel van Essen, Steef Harlaar, Peter Keet, Marijke Kleijweg, Paul 't Lam, Fons Lemmens, Marjan Osendarp en Linda van der Zwaan.

Ontwerp omslag: Steef Harlaar. Papiersoort: Black label Zero A4 80gram, TCF and FSC certified mix

De auteurs schrijven op persoonlijke titel, en vertolken niet noodzakelijkerwijs de opvattingen van GroenLinks Voorschoten.

Redactieadres: Michiel van Essen, Donkiaan 27, 2254 AA Voorschoten, tel: 06 16804118. E-mail: michiel@glvs.nl

Bestuur Gr-Li Voorschoten: Voorzitter: Marijke Kleijweg, Secretaris: Paulien van Yperen, Penningmeester: Bart Verschoor, lid: Fons Lemmens, lid: Astrid Cortel.

Raadsleden: Albert Deuzeman, fractievoorzitter, Conny van der Krogt, Paul 't Lam en Corine Ilić.

Burgercommissieleden: Marja Nell

Steunfractie: Fons Lemmens.

Commissieleden: - Burger en Bestuur: Albert Deuzeman.

- Mens en Samenleving: Paul 't Lam en Marja Nell

- Wonen, Ruimte, Groen: Conny van der Krogt en Corine Ilić

- Algemene Regionale Zaken: Albert Deuzeman

Uiterste inleverdatum voor kopij voor de Impressie in Times New Roman 14:

13-2-2026

Mensen die geen lid zijn van GroenLinks kunnen zich voor € 4 per jaar abonneren op een 'papieren' versie van deze Nieuwsbrief. De digitale versie is gratis. Aanmelden via het redactieadres.

Inhoud

Colofon	1
Voorwoord	3
Fractienieuws december 2025	4
Haidar mag blijven!	9
Analyse verkiezingsuitslag 2e Kamer 29 oktober 2025	11
Wim Burggraaff	15
Beschermde bomen zijn bedrog.....	16
Staalslakken in Voorschoten? (vervolg).....	20
De stille wisselwerking,	21
Samenwerking GroenLinks - Partij van de Arbeid 6.....	24
Verkiezingsuitslag Tweede Kamer nog beroerder dan in 2023.....	26
Een beetje minder licht voor meer veiligheid.....	28
Fietsveiligheid in Voorschoten	29
Het Waterschap en Water Natuurlijk.....	30
Agenda voor leden.....	33

Voorwoord

Auteur: Michiel van Essen

Voor u de Laatste Impressie van 2025. Het is wederom een uitgebreid nummer, met veel verschillende stukken. Zeven van de 12 onderwerpen gaan over Voorschoten, de rest is algemener van aard. Toen ik de balans opmaakte van wat me een positief gevoel gaf, en wat negatief, (ik heb behoefte aan enige positiviteit) kwam ik uit op 4 maal positief, 5 maal een negatief gevoel, en 3 met een $\pm$.

De redactie en ik hoop dat u welgestemd door de feestdagen komt en het nieuwe jaar in kan stappen.

Het Fractienieuws is dit keer wat uitgebreider dan anders, omdat er een patroon wordt beschreven,

“dat exemplarisch is voor hoe dit college met de raad omgaat, en hoe de coalitiepartijen het college steeds maar weer de hand boven het hoofd houden, hoe slecht die het ook doen.”

aldus Fons Lemmens.

Positief is het nieuws over Haidar(Astrid), de samenwerking GrLi/PvdA(Marijke), de werkgroep Groen(Marjan) en de Agenda(Marijke)

Waar ik niet zo blij van wordt zijn het verslag van de Tweede Kamer verkiezingen(Steeff en Paul), het verhaal over sommige ouders, hoe ze hun kinderen proberen te beschermen(Linda), de Staalslakken2 en de niet beschermde bomen(Paul)

Van mij kregen de cartoon van Wim Burggraaff, het Fractienieuws en het interview over het Waterschap een plus/minus.

Oordeelt u zelf en vooral veel leesplezier toegewenst, namens de gehele redactie,

Michiel van Essen

Fractienieuws december 2025

Samenstelling: Fons Lemmens

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie Voorschoten 2040 bevat het strategisch ruimtelijk beleid voor de fysieke leefomgeving. Met fysieke leefomgeving wordt bedoeld de ruimte waar wij wonen, werken en ontspannen. Het gaat om thema's als wonen, mobiliteit, recreatie, natuur en landschap, erfgoed, bedrijvigheid en maatschappelijke voorzieningen. Maar ook thema's als klimaat, energie en gezondheid zijn onderdeel van de fysieke leefomgeving. De visie biedt kaders voor toekomstige ontwikkelingen en geeft richting aan initiatieven en investeringen.

De visie kwam aan de orde in de raadsvergadering van 1 oktober. Wordvoerder Albert sprak namens GroenLinks zijn waardering uit voor het vele werk dat er in dit lijvige voorstel was gestoken. Goed dat we nu bestuurlijke kaders hebben voor de besluitvorming over de ruimtelijke ordening in Voorschoten. Maar, aldus Albert, die kaders moeten duidelijke keuzes bevatten over wat we wel en

wat we niet willen voor ons dorp, en veel politieke keuzes ontbreken. De omgevingsvisie is bindend voor de gemeente. Hoe duidelijker in de visie wordt gekozen welke kant we op willen met onze leefomgeving, hoe beter de besluitvorming over toekomstige programma's en omgevingsplannen kan plaatsvinden. De raad heeft over het voorstel 15 amendementen en 3 moties ingediend. Dat zegt iets over de behoefte om de nodige verbeteringen aan te brengen.

De omgevingsvisie zal steeds geactualiseerd moeten worden, het is een "levend" document. In het voorstel werd uitgegaan van een jaarlijkse evaluatie, zodat duidelijk wordt op welke punten een actualisatie *in de nabije toekomst* wenselijk is. Een volgende stap houdt o.a. in, dat de omgevingsvisie *over een jaar of vier* wordt herzien. GroenLinks diende een amendement in om de hierboven schuingedrukte passages uit het voorstel te schrappen.

Het ruimtelijk beleid is veel te complex om dat over vier jaar pas aan te passen; dat kan beter geleidelijk met kleine stappen gebeuren. Dit amendement werd door de raad aangenomen. Ook diende GroenLinks samen met D66 een motie in die het college opriep om uiterlijk in het derde kwartaal van volgend jaar de raad te informeren hoe en wat jaarlijks geëvalueerd wordt en welke stakeholders bij de evaluatie worden betrokken. Verder riep de motie op om in de jaarlijkse evaluatie op te nemen of en zo ja wanneer een herziening van de omgevingsvisie nodig is en of hier een diepergaand evaluatie voor nodig is. Ten slotte vroeg de motie de eerste update van de omgevingsvisie uiterlijk in het laatste kwartaal van volgend jaar aan de raad voor te leggen. Deze motie werd eveneens aangenomen.

Begroting 2026

In de raadsvergadering van 6 november stond de begroting voor 2026 op de agenda ter goedkeuring door de raad. In het begeleidende voorstel werd gemeld: "Het college biedt de gemeenteraad een structureel en reëel sluitende begroting aan". Wordvoerder Albert constateerde met tevredenheid, dat er investeringen zijn gepland naar aanleiding van de Centrumvisie, dat het sportaccommodatiebeleid structuur

heeft gekregen, dat het zwembad concreet zicht heeft op een toekomst, en zo noemde hij meer voorbeelden. En hij vervolgde: "Ik geloof echt te kunnen zeggen dat de oppositiepartijen zich in de breedte loyaal en constructief hebben getoond, omdat we belang hechten aan het verder helpen van onze gemeente. Omdat we oprecht geloven dat het geen doelstelling van een oppositie moet en mag zijn om een college te zien falen. Ik zal daarbij verder geen oude koeien uit de sloot halen, maar het laten bij het uitspreken van mijn hoop dat een toekomstige raad zich hieraan wil spiegelen". Terugkijkend vond Albert, dat het college een aantal kansen heeft laten liggen. Hij memoreerde, dat op het allerlaatste moment de stekker werd getrokken uit de plannen voor een multifunctionele accommodatie, omdat de beheers constructie te kostbaar werd gevonden. Daardoor kon geen nieuw cultureel centrum, een nieuwe Fortgensschool en de bouw van nieuwe woningen in gang worden gezet. Dat moet nu alsnog gebeuren en dat gaat nu veel meer kosten. En wat de beheerskosten zullen zijn in de nieuwe huisvesting van de cultuur, de Kruispuntkerk, is nog steeds niet duidelijk. We hebben hiermee een aantal jaren verloren, aldus Albert. Als de raad eerder en beter bij de diverse dossiers betrokken was geweest,

hadden zaken effectiever en met minder fricties aangepakt kunnen worden.

De begroting 2026 werd unaniem goedgekeurd, nadat er diverse amendementen door de raad waren aangenomen. Door een amendement van de oppositiepartijen werd een bezuiniging van €247.000 op het groenbeheer geschrapt. "Zonde om te snijden in dat zichtbare en succesvolle werk dat we zo graag zien in de gemeente", aldus Albert.

Jan Wagtendonkstraat

De raadsvergadering van 13 november had een onverwacht en achteraf gezien pijnlijk verloop. Het eerste inhoudelijke agendapunt was een voorstel om 22 sociale huurwoningen te bouwen aan de Jan Wagtendonkstraat. De besluitvorming over dit punt duurde zo lang, dat de andere agendapunten (o.a. de oprichting van een regionaal warmtebedrijf en het grondbeleid) naar de volgende raadsvergadering moesten worden doorgeschoven. Wat was er aan de hand?

De raad had verwacht, dat er 46 huurwoningen gebouwd zouden worden, en nu worden het er maar 22. Dat wist de raad niet, en bij met name de oppositiepartijen viel dat erg slecht. We hebben in ons dorp immers met een groot woningtekort te kampen

hebben, vooral voor starters.

Woordvoerder Corine herinnerde eraan, dat het hier gaat om gemeenteground en GroenLinks had dan ook verwacht, dat de gemeente alles op alles zou zetten om een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan de oplossing van de woningnood. Nu blijkt dat er slechts 22 woningen worden gebouwd, waarvan er maar 10 bestemd zijn voor starters. Dat is teleurstellend weinig, aldus Corine. PvdA-woordvoerder Arnold vroeg waarom de raad niet eerder was geïnformeerd. Ook wilde hij weten wie ervoor heeft gekozen om opties voor meer woningen niet uit te werken. Verder wees hij er op, dat bij diverse andere dossiers het informeren van de raad al net zo gebrekkig was verlopen als deze keer. De informatieplicht is door het college regelmatig geschonden en de besluiten lagen al vast voordat de raad hierover kon meebeslissen.

In zijn eerste termijn gaf wethouder van der Elst aan dat het aantal van 46 ooit in de krant heeft gestaan, maar verder nooit is vastgesteld.

Vervolgens ging er in de discussie tussen de wethouder en de raad veel tijd heen met het uitzoeken van waarom het aantal van 46 woningen is verlaagd naar 22 en werd er kritisch doorgevraagd hoe het nou precies gelopen is met de informatievoorziening aan de raad.

Om de wethouder in de gelegenheid te stellen de deels technische vragen te beantwoorden, schorste de voorzitter de vergadering voor 15 minuten. Maar dat liep anders. De schorsing duurde uiteindelijk ruim twee-en-een-half uur, tot ongeveer middernacht. Na de schorsing verklaarde de wethouder, "dat het indicatieve aantal van 46 woningen in 2021 door het college gecommuniceerd is met de gemeenteraad en sindsdien door het college niet herroepen of bijgesteld is". Begrijpelijk dus, dat de raad uitging van 46 te bouwen woningen. "In de startnotitie uit 2023 is weliswaar opgenomen, dat het participatieproces herstart zou worden, en met een schone lei opnieuw zou beginnen. Dat deze herstart ook inhield, dat het aantal woningen opnieuw besproken en ingetkend zou worden, had ik moeten expliciteren en dat heb ik helaas nagelaten". . . . "Ik begrijp dat ik met het huidige voorstel niet aan uw verwachtingen heb voldaan. Ik betreur de onvolledige en ontijdige informatie aan de raad. Ik bied u daarvoor mijn oprechte verontschuldiging aan".

In de daarop volgende beraadslagingen scheiden zich de wegen tussen de partijen van de coalitie en die van de oppositie. VVD en CDA vonden weliswaar, dat de raad op het verkeerde been is gezet, maar het is nu eenmaal complex, en

wat er nu ligt is toch ook een mooi plan. De oppositie benadrukte, dat de raad zijn werk niet goed heeft kunnen doen. Als de raad eerder en beter geïnformeerd zou zijn, had het plan er wel degelijk anders uitgezien, aldus Corine. Er kunnen nu geen alternatieven meer worden besproken. Arnold wees erop, dat de wethouder weliswaar zijn excuus heeft aangeboden voor de gang van zaken, maar dat hij dat pas heeft gedaan na veel doorvragen door de raad. Hij deed dat niet uit vrije wil.

Na een korte schorsing diende Arnold namens de vier oppositiepartijen een motie van wantrouwen in. Namens GroenLinks nam fractieleider Albert nu het woord. Hij gaf als toelichting, dat de wethouder in zijn eerste termijn antwoorden heeft gegeven die niet bleken te kloppen, en in de tweede termijn heeft toegegeven, dat zijn eerder gegeven informatie inderdaad niet klopte. "We moeten onszelf als raad serieus nemen en onze verantwoordelijkheid nemen", aldus Albert.

De motie van wantrouwen werd verworpen door de tegenstemmen van de coalitiepartijen. Het voorstel voor de bouw van 22 sociale huurwoningen werd unaniem aanvaard. Beter iets dan niets, klonk het vanuit de oppositie.

Het was om meerdere redenen een pijnlijke gang van zaken. De wethouder bleek zelf niet volledig op de hoogte, informeerde de raad gebrekkig, moest later zijn eerdere verklaringen herzien, en ging vervolgens diep door het stof. Ook was pijnlijk dat de meeste partijen in de raad benadrukten dat dit de zoveelste keer was dat de informatievoorziening aan de raad niet op orde was. En dan blijkt ook, dat de coalitiepartijen de wethouder de hand boven het hoofd houden, en daarmee het slecht informeren van de raad vergoelijken. Opvallend in dit verband

was ook de opstelling van Voorschoten Lokaal. Woordvoerder Marleen Persoon vond dat de woningcorporatie het goed had gedaan door het plan te baseren op de uitkomsten van de bewonersparticipatie. Een van de uitkomsten was: 22 woningen. Wie zijn wij als raad om daar tussen te komen, was haar retorische vraag. Dat de gemeenteraad het hoogste bestuursorgaan van de gemeente is, is voor Voorschoten Lokaal niet belangrijk. Voor die partij hebben de bewoners hebben het laatste woord, en heeft de raad het nakijken.

Haidar mag blijven!

Auteur: Astrid Cortel

In de vorige impressie vond u mijn artikel over de nieuwe asielwetten. Hierin zoemde ik in, op de consequenties van het afschaffen van de vaste verblijfsvergunning. Een element in die wetten dat tot nog toe nogal onderbelicht is gebleven. Om de impact van dit wetsonderdeel op een individu te illustreren, schetste ik de ‘case’ Haidar. Haidar die op het moment van het verschijnen van het artikel nog in grote onzekerheid verkeerde over het aanstaande besluit van de IND. Welnu, op 13 november jl. kreeg hij het verlossende bericht dat hij mag blijven! Aan zijn onzekerheid is gelukkig nu een einde gekomen en hij kan verder met zijn leven hier in Nederland.

De gang naar de IND

Omdat ik met Haidar ben ‘meegelopen’ in dit traject en ook deelgenoot ben geweest van alle spanningen er om heen, vroeg hij mij mee naar de IND om de verblijfsvergunning op te halen. Dat wilde ik graag doen, om te delen in zijn blijdschap, maar ook om eens een inkijkje te krijgen in de keuken van de IND. Vanwege het belang van deze gebeurtenis had ik mij netjes aangekleed. Het viel mij op dat je het pand van de IND makkelijk voorbij loopt. Het is beetje wegstopt onder de

andere gebouwen rondom Den Haag CS. Zal vast toeval zijn. In het pand viel mij als eerste de massaliteit op. Direct na de ingang bevinden zich, schat ik, zo’n 30 loketten. Zeg de eerste vijf daarvan geven nummertjes uit. Haidar was die dag nummer 115. Hij mocht plaatsnemen tot hij vijf minuten later aan de beurt was. Ik liep met hem mee naar het loket. Of ik mocht gaan zitten vroeg ik nog aan de dame achter de desk. ‘Ja’ knikte ze. Mijn jas had ik wel kunnen aanhouden want het duurde geen minuut voordat Haidar het zo fel begeerde pasje in handen had.

Superblij, maar ook wat bedremmeld verlieten wij het pand. Het contrast tussen de bureaucratische efficiency van deze organisatie met het enorme belang van deze pas voor Haidar kon nauwelijks groter zijn.

En de asielwetten? Die liggen nu bij de Eerste Kamer, wachtend op de behandeling van de novelle van minister Van Weel over de strafbaarstelling van illegalen. De minister heeft aangegeven de asielwetten voor Kerst te willen ‘doordrukken’. Het is zeer de vraag of dat lukt. Om te beginnen heeft de tweede kamer aangegeven ‘nog veel vragen te hebben’, 260 stuks om precies te zijn.

En intussen ligt er de tussenrapportage van informateur Buma, waarin een aantal punten uit de wet flink wordt afgezwakt.

Gelukkig maakt het voor Haidar

allemaal niet meer uit. Hij mag blijven en hoopt zich over een aantal maanden 'Nederlander' te mogen noemen.

Als u liever de digitale versie van de Impressie ontvangt:

laat het weten aan het redactieadres, dan komt u op de lijst van mensen die hem digitaal(en daarmee in kleur!) ontvangen. Redactieadres: michiel@glvs.nl

Analyse verkiezingsuitslag 2e Kamer 29 oktober 2025

auteur: Steef Harlaar

Afgelopen 29 oktober hebben we weer mogen stemmen voor de Tweede Kamer.

Na nauwelijks 11 maanden aangeprutst te hebben, viel het kabinet Schoof eindelijk en zou het Nederlandse volk de historische fouten (een extreemrechtse partij als grootste en een pure belangenbehartiger van de agro-

industrie in het kabinet) van de vorige verkiezingen kunnen rechtzetten. Links en het Midden zouden overwinnen en een wat redelijker toekomst lag in het verschiet. Hoe fout was dat gezien.

Ja, de regeringspartijen verloren flink. (NSC -20 zetels en verdween helemaal, PVV -11, BBB -3 (van de 7), VVD een schamele -2).

	2023 zetels	2025 zetels	verschil		2023 zetels	2025 zetels	verschil
PVV	37	26	-11				
JA21	1	9	+8				
FvD	3	7	+4	Extreem rechts	51	49	-2
BBB	7	4	-3				
SGP	3	3	0				
VVD	24	22	-2	Rechts	24	22	-2
D66	9	26	+17				
CDA	5	18	+13				
CU	3	3	0	Midden	37	49	+12
50+	0	2	+2				
NSC	20	0	-20				
GLPvdA	25	20	-5				
SP	5	3	-2				
DENK	3	3	0	Links	38	30	-8
PvdD	3	3	0				
Volt	2	1	-1				

tabel 1.: uitslag verkiezingen Tweede Kamer (aantal zetels)

Links profiteerde daar echter niet van. Integendeel. In totaal verloor links (GL/PvdA, SP, PvdD, VOLT en DENK) maar liefst 8 van de 38 zetels.

En de PVV verloor dan wel 11 zetels, maar die kwamen ruim terecht bij hun bruine broeders van FvD en JA21 (+ 12 zetels).

Het is dat de BBB nog 3 zetels verloor, anders had Extreemrechts zelfs gewonnen. (De SGP bleef gelijk). De grote winnaar is natuurlijk het Midden (NSC, CDA, D66, CU en 50+): + 12 zetels. Zie tabel 1.

Hoe het motorblok D66/CDA hier een stabiel kabinet uit gaan halen? Ik durf het niet te zeggen. Ik schat in dat het over rechts gaat.

Hoe stemde Voorschoten? Wat was het verschil met landelijk, met de vorige keer? En het hoogtepunt, hoe zou de gemeenteraad van Voorschoten er op basis van deze uitslag uitzien?

De uitslag in Voorschoten was:

Partij	2025		2023		Verschil	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
D66	3.824	23,48	1.569	9,74	2.255	143,72
VVD	3.030	18,60	3.578	22,22	-548	-15,32
GL /PvdA	2.387	14,66	3.061	19,01	-674	-22,02
CDA	2.042	12,54	624	3,87	1.418	227,24
PVV	1.883	11,56	2.938	18,24	-1.055	-35,91
JA21	910	5,59	116	0,72	794	684,48
FvD	458	2,81	242	1,50	216	89,26
PvdD	314	1,93	401	2,49	-87	-21,70
BBB	246	1,51	355	2,20	-109	-30,70
SP	239	1,47	399	2,48	-160	-40,10
Volt	227	1,39	386	2,40	-159	-41,19
DENK	188	1,15	180	1,12	8	4,44
50+	179	1,10	61	0,38	118	193,44
CU	151	0,93	176	1,09	-25	-14,20
SGP	50	0,31	46	0,29	4	8,70
NSC	47	0,29	1.801	11,18	-1.754	-97,39
BVNL	32	0,20	80	0,50	-48	-60,00
Overig	79	0,49	97	0,60	-18	-18,56
subtotaal	16.286		16.110		176	
Blanco & Ongeldig	100		59		41	
Opkomst	16.386	85,50	16.169	85,57	217	

tabel 2.: uitslag 2e Kamer verkiezingen Voorschoten

D66 is in Voorschoten absoluut gezien de grootste winnaar (+ 2.255 stemmen).

Daarmee is het verlies van 2023 (- 1.793 stemmen t.o.v. 2021) meer dan

goedgemaakt, en het is voor D66 het beste resultaat ooit gehaald in Voorschoten. Ook het CDA heeft beduidend meer stemmen dan in 2023 gehaald (+ 1.418). Daarmee is ook voor het CDA het verlies van 2023 meer dan goedgemaakt. (Maar het haalt het hoogste aantal stemmen bij lange na niet: dat was in 1986 (5.227 stemmen)). De grootste verliezers in absolute zin zijn het NSC (-1.754) en PVV (-1.055). Relatief gezien is JA21 de grote winnaar (+ 684%), gevolgd door het CDA (+ 227 %), en 50+ (+ 193 %).

Interessant is natuurlijk in hoeverre Voorschoten afwijkt van de landelijke uitslag. Die afwijking blijft wel ongeveer gelijk: er wordt, net als in 2023 vooral meer op D66 (+39%) en VVD (+31%) gestemd. Ook op GL/PvdA wordt in Voorschoten meer gestemd dan landelijk (+15 %). BBB (-43 %), FvD (-38 %) en PVV (-31%) doen het in Voorschoten beduidend slechter dan in den lande. Kortom; in Voorschoten wordt minder op de flanken gestemd.

2025	Voorschoten	Nederland	Vershil
	%	%	%
D66	23,48	16,94	38,61
VVD	18,60	14,24	30,62
GL /PvdA	14,66	12,79	14,62
CDA	12,54	11,79	6,36
PVV	11,56	16,66	-30,61
JA21	5,59	5,95	-6,05
FvD	2,81	4,54	-38,11
PvdD	1,93	2,08	-7,21
BBB	1,51	2,65	-43,02
SP	1,47	1,89	-22,22
Volt	1,39	1,10	26,36
DENK	1,15	2,37	-51,48
50+	1,10	1,43	-23,08
CU	0,93	1,90	-51,05
SGP	0,31	2,25	-86,22
NSC	0,29	0,37	-21,62
BVNL	0,20	0,17	17,65
Overig	0,49	0,88	-44,32

tabel 3.:verkiezingsuitslag Voorschoten vergeleken met de landelijke uitslag

Net als twee jaar geleden kijk ik ook nog even naar wat de (bijna) fusie tussen GL en PvdA oplevert:

1981	1982	1986	1989	1994	1998	2002
20,84	23,64	21,64	21,89	17,76	25,32	17,40
2006	2010	2012	2017	2021	2023	2025
21,52	22,92	23,00	15,27	10,74	19,01	14,66

tabel 5.: Voorschoten: % stemmen op GroenLinks-PvdA en voorgangers

(1981, 1982 en 1986: GL = PSP, PPR, CPN en EVP)

Tja, het houdt deze keer niet over: 14,66 % is het op één na slechtste resultaat in Voorschoten sinds 1981. (bij Tweede kamer verkiezingen)

Het meest verontrustende gebeuren is de grootte van extreem rechts. Het lijkt

zich nu enigszins te stabiliseren (21,5 %), maar het feit dat 1 op de 5 Voorschotenaren op Extreemrechts stemt vind ik verontrustend. Landelijk is dat overigens veel hoger (29,8 %), maar toch.

1982	1986	1989	1994	1998	2002	2003	2006
0,56	0,26	0,25	1,62	0,31	15,50	5,13	4,55
2003	2006	2010	2012	2017	2021	2023	2025
5,13	4,55	11,11	7,67	11,69	14,28	22,66	21,47

tabel 6.: Voorschoten: % stemmen op extreem rechts en voorgangers

1982 t/m 1998: CP(86) en CD, 2002 en 2003: LPF, vanaf 2006 PVV, vanaf 2017: + FvD en vanaf 2023: +JA21 en BBB

Hoe zou de gemeenteraad van Voorschoten eruit zien, als deze uitslag die van de gemeenteraadsverkiezingen zou zijn?

Het is natuurlijk van geen belang en ook niet een serieuze schatting. De meeste partijen doen helemaal niet mee in Voorschoten, de lokale partij ontbreekt, maar ik vind het altijd wel aardig.

De kiesdeler zou zijn $16.386 / 21 = 780,2857$. Dat betekent dat zes partijen direct zetels krijgen. (D66 4, VVD en GL/PvdA 3, CDA en PVV 2 en JA21 1. Dus 15 zetels zijn al meteen vergeven, dat betekent 6 restzetels.

D66 krijgt de eerste en vierde restzetel, VVD de tweede en zesde, CDA de derde en de PVV de vijfde.

Dat betekent de volgende rampzalige gemeenteraad:

D66	6		CDA	3
VVD	5		PVV	3
GL/PvdA	3		JA21	1

tabel 7.: fictieve zetelverdeling gemeenteraad Voorschoten op basis van landelijke uitslag oktober

Wim Burggraaff

Wethouder van der Elst speelt Monopoly; hoeveel huisjes gaat hij plaatsen?

Beschermde bomen zijn bedrog

Hoe beschermde bomen in Voorschoten niet beschermd worden

Auteur: Paul 't Lam

Inleiding

De frequente kap van bomen in de Voorschoten en specifiek in de wijk Noord-Hofland was aanleiding voor mij om iets dieper in de bomenmaterie van Voorschoten te duiken. We zeggen namelijk een groen dorp te zijn waarin we ook een belangrijke plaats aan bomen toekennen. De gemeente is zelfs bezig om het aantal bomen te vergroten, mede door een motie van GroenLinks uit 2021.

Maar hoe staat het eigenlijk met de gezondheid, het (boomkroon)volume van onze bomen? Om hier het begin van een beeld van te krijgen heb ik afgelopen zomer de beschermde bomen in de wijk Noord-Hofland nagelopen om te zien of ze er überhaupt nog staan. Qua gezondheid van bomen kan ik in het algemeen iets zeggen, maar een specialist ben ik niet, dus heb ik me gericht op de aanwezigheid van die beschermde bomen.

Aanpak

De beschermde bomen van Voorschoten staan vermeld op de beschermwaardige bomenlijst van Voorschoten

(<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR301578>). Deze lijst stamt uit 2009, met een update uit 2011. De lijst is sindsdien niet meer bijgewerkt en daar moeten we het mee doen. Bomen op deze lijst mogen alleen gekapt worden als daar een omgevingsvergunning voor verleend is, ook als de gemeente zelf tot kap wil overgaan.

De lijst zelf vermeldt beschermde bomen met een locatie aanduiding van de boom of bomen, een korte beschrijving van de boom en vermelding of deze op gemeentegrond op particuliere grond staat. De lijst blinkt niet uit in duidelijkheid. Frequent wordt gesproken van een boomgroep zonder aantallen en soms ook zonder duidelijkheid om welke soort het gaat.

Aan de hand van deze beschermwaardige bomenlijst ben ik op onderzoek gegaan naar de beschermde bomen in Noord-Hofland. Ik heb daarbij alle straten, lanen, en pleinen in Noord-Hofland bezocht waar beschermde bomen zouden moeten staan. De parken Berbice, Ter Wadding en Park Noord-Hofland heb ik overgeslagen. De beschrijving van

beschermden bomen in die parken is dermate vaag en onduidelijk, gecombineerd met de grote hoeveelheid bomen aldaar dat ik daar de bomen door het bos niet meer zag.

Bij het onderzoek ben ik de beschermde bomen langsgelopen om te beoordelen of ze er nog staan. Bomen die na 2011 zijn geplant (jonge bomen dus), dode bomen of afwezige bomen op een beschreven locatie, beschouw ik als afwijkend van de beschermwaardige bomenlijst. Bij de beschermde bomen is het geregeld lastig te bepalen welke bomen exact op de beschermwaardige bomenlijst staan. Diverse straten kennen een boomgroep van onbepaalde

hoeveelheid bomen, of een laanbeplanting zonder dat daarbij een aantal genoemd wordt. Bij de beoordeling, en ook de telling, heb ik ingeschat of de registratie van de beschermwaardige bomenlijst in de praktijk van 2025 klopt. Daar waar geen aantallen worden genoemd in de beschermwaardige bomenlijst heb ik die telling ter plekke zelf uitgevoerd.

Beschermden bomen

In mijn onderzoek heb ik in de wijk Noord-Hofland 1051 bomen van de beschermwaardige bomenlijst uit 2009-2011 nagelopen. Daarvan lijken er zo'n 206 verdwenen te zijn. Dit betreft dus een percentage van bijna 20% (19,6%) van het beschermwaardige bomenbestand in een groot deel van de wijk Noord-Hofland.

De significante afname van beschermde bomen is verontrustend te noemen want het gaat hier alleen om beschermde bomen. Wat betekent dit percentage voor de overgrote meerderheid van 'gewone' bomen? Bij de kap van die 206 bomen zouden ook de bijbehorende kapvergunningen verleend moeten zijn. Tenslotte gaat het om beschermde bomen. In mijn onderzoek ben ik die verleende kapvergunningen slechts mondjesmaat tegengekomen: van maximaal 9 bomen heb ik een kapvergunning

teruggevonden die mogelijk beschermde bomen betreft. Op basis van de verleende vergunningen handhaaft de gemeente haar eigen bomenbeleid blijkbaar niet.

De 'gewone' bomen

Toch zijn er sinds 2009 vele nieuwe bomen in Voorschoten geplant, dat is ook zichtbaar. Bij de kap van bestaande bomen worden deze vaak vervangen door nieuwe bomen. Bovendien heeft een motie van GroenLinks en enkele partijen in 2021 geleid tot het extra planten van nieuwe bomen in Voorschoten.

Alleen betekent de aanplant van nieuwe bomen niet dat deze de oude bomen kunnen vervangen. Die gekapte bomen zijn vaak groot met een stevige kroon van takken en bladeren; de nieuwe bomen veelal sprietjes die heel veel jaren nodig hebben om een beetje in de buurt te komen van de omvang van de gekapte bomen. En dan moeten die nieuwe bomen het ook maar redden en/of kunnen groeien. Kortom, het aantal bomen zegt lang niet alles. De waarde van bomen als fijnstofopvanger, hittestress beperker, wateropvanger, en biodiversiteits stimulator wordt door het verlies van de vele bomen die gekapt zijn, niet gecompenseerd door de aanplant van nieuwe bomen, zelfs niet als er meer (jonge) bomen zijn

bijgekomen.

Conclusies

Op basis van dit onderzoek durf ik wel een aantal conclusies te trekken. Een verlies van ongeveer 20% aan beschermde bomen in Noord-Hofland (grootste wijk van Voorschoten) is een serieuze indicatie voor het verlies aan beschermde bomen in heel Voorschoten. Dit kan ook betekenen dat ook van de 'gewone' bomen in het straatbeeld zo'n 20% gekapt kan zijn. De kap van bomen betekent niet dat er lege plekken ontstaan. Vaak worden deze gekapte bomen vervangen, alhoewel dat met het huidige beleid geen volwaardige vervangers zijn. De huidige beschermwaardige bomenlijst uit 2009-2011 is gedateerd, en vaak onduidelijk en onvolledig. Als basis voor een bomenbeleid waarin we beschermwaardige bomen daadwerkelijk willen beschermen, is de beschermwaardige bomenlijst ongeschikt.

Kapvergunningen voor beschermde bomen zijn zinloos als deze in de praktijk niet nodig blijken te zijn en er niet gehandhaafd wordt.

Het is duidelijk dat Voorschoten onvoldoende zicht en controle heeft over de aangevraagde vergunningen. Kappen van bomen (beschermd en niet beschermd) leidt, met of zonder herplantplicht, met het huidige bomenbeleid tot een minder groene gemeente. Mogelijk wel een gemeente met meer bomen, maar met minder bescherming tegen fijnstof en hittestress, met minder wateropvang, en minder biodiversiteit. De illusie dat we bomen beschermen middels de beschermwaardige bomenlijst is voor mij helder. Helaas is een bekend mantra hier nu van toepassing: beschermd bomen zijn bedrog.

Aanbevelingen

Om niet negatief te eindigen wil ik graag enkele aanbevelingen (niet in beton gegoten!) meegeven.

Aanbevelingen voor onze gemeente, voor de verkiezingscampagne van GroenLinks-PvdA en het te ontwikkelen bomenbeleid:

- Hanteer een boomkroonnorm als er sprake is van boomcompensatie.
- Zorg dat er voor elke gekapte boom op gemeentelijke grond een herplantplicht is.
- Zet de toename van het aantal bomen in Voorschoten onverminderd door.
- Hanteer de stamomtrek van een boom (bijvoorbeeld op 1,30 meter hoogte) als criterium voor vergunningsplicht bij kap (gemeente en particulier) en ga uit van een nader te bepalen stamomtrek (30-65 cm) als grens. Variatie is mogelijk gebaseerd op bijvoorbeeld zichtbare bomen en specifieke locaties.
- De beschermwaardige bomenlijst is ongeschikt om het bomenbeleid te handhaven en te controleren. De lijst is gedateerd en onduidelijk. Er zou een actualiseringsslag moeten volgen en verdere detaillering en bovendien periodiek nagelopen op de actualiteit. Dat is duur en de vraag is of dat ook zinvol is zonder handhaving.
- Bij aanpassingen in de fysieke leefomgeving dient het behoud van bomen een uitgangspunt te zijn.

Staalslakken in Voorschoten? (vervolg)

Auteur: Michiel van Essen

De dag nadat de september Impressie naar de drukker was gegaan, werd ik gebeld door een ambtenaar van de Gemeente Voorschoten. Hij had mijn vraag gelezen en was er mee aan de slag gegaan. De vraag werd aan de wegbeheerder en projectleiders voorgelegd. Zij hadden het aan aannemers gevraagd. Hij liet mij weten: In recente projecten, tot 2 á 3 jaar geleden waren de producten niet gebruikt. Van daarvoor is het niet helemaal voor 100 % duidelijk. Het kan zijn dat er een bepaald percentage gebruikt is, dat is niet te achterhalen. Dit geldt voor de projecten waar de Gemeente Voorschoten het bevoegd gezag is. Uit andere bronnen weet hij dat bij grotere projecten (zoals de N206), waar de provincie het bevoegd gezag is, het wel gebruikt is. De reden voor het verschil in gebruik is waarschijnlijk een financiële: bij grotere projecten is het meer lonend om goedkopere producten bij te mengen. Terugkomend op de situatie in Voorschoten: het is niet terug te halen of bijvoorbeeld de aanleg van het fietspad van station de Vink naar het Wedde staalslakken gebruikt zijn,

daarvoor is het te lang geleden en is het niet vastgelegd.

Op 15-10-2025 stelde Paul 't Lam (Gr-Li) hierover vragen aan wethouder Schokker. Het antwoord kwam op 12-11-25:

“Er zijn enkele locaties in Voorschoten bekend waar de bouwstof Duomix is toegepast als fundering onder wandelpaden. Duomix bevat staalslakken. Het betreft paden in het park langs het spoor, tussen het Baron Van Heemstrapad en Het Wedde, en het wandelpad in park Rosenburgh. Vermoedelijk zijn ook staalslakken aanwezig onder de asfaltverharding van een speelplek langs het Frans Halsplantsoen”.

Het volledige antwoord is terug te vinden op: : [Schriftelijke vragen ex art 37 RvO 416 GL over staalslakken voorschoten - iBabs Publieksportaal](#)

Er is dus meer informatie “boven water gekomen”. Het stellen van Raadsvragen is kennelijk een manier om dichterbij de werkelijkheid te komen. Helaas is die niet erg geruststellend.

De stille wisselwerking, die onze jongeren onder druk zet

Auteur: Linda van der Zwaan

We leven in een tijd waarin we graag geloven dat we het beste met onze kinderen voor hebben. We willen dat ze veilig zijn, kansen krijgen, gezien worden. Maar ergens onderweg is er iets omgeslagen. In veel gezinnen sluipt een vorm van overbezorgdheid binnen die we nauwelijks herkennen als zodanig: een opvoedingsstijl die steeds meer gericht is op voorkomen, begeleiden, sturen, afschermen. Liefdevol bedoeld, maar soms verstikkend.

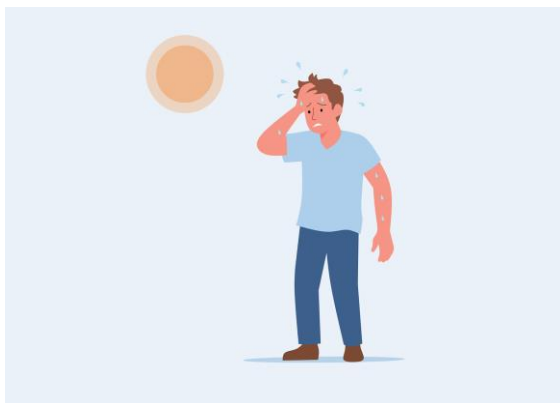
Tegelijkertijd bewegen onze kinderen zich in een samenleving die door de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving treffend een hypernerveuze noemt. Een maatschappij die altijd aanstaat, waarin prestatiedruk een eigen ecosysteem heeft gekregen: van schoolcijfers tot algoritmische vergelijkingen op sociale media. Jongeren worden voortdurend geconfronteerd met verwachtingen — van ons, van elkaar, van de systemen die ze doorlopen.

En juist in die omgeving groeit het aantal diagnoses onder jongeren al jaren gestaag. ADHD, angststoornissen, depressies,

autismespectrumdiagnoses: het lijkt alsof de lijst zich uitbreidt, alsof we voortdurend nieuwe etiketten zoeken om gedrag te duiden dat we niet meer kunnen plaatsen in een steeds strakkere norm. Alsof een diagnose de rust zou brengen die de samenleving zelf niet meer biedt. Maar wat als deze drie ontwikkelingen elkaar juist versterken — en daarmee de druk op jongeren verdubbelen in plaats van te verlichten?

Overbescherming ontstaat vaak uit een begrijpelijke reflex: de wereld voelt harder, sneller, minder voorspelbaar. Ouders proberen te bufferen, te compenseren, grip te houden. Maar kinderen leren veerkracht niet door beschermd te worden tegen elke hobbel, maar door te ervaren dat ze hobbels kúnnen nemen. Minder oefenruimte betekent minder zelfvertrouwen; minder autonomie betekent meer onzekerheid. En onzekerheid gedijt uitstekend in een samenleving die sowieso al overladen is met prikkels. De hypernerveuze samenleving zet ondertussen elke kwetsbaarheid extra in het licht. Waar jongeren vroeger misschien een slechte week hadden, hebben ze nu een woord voor elke

onrust, elke afwijking, elke twijfel. Diagnoses zijn toegankelijker geworden en soms broodnodig — maar ze zijn ook verleidelijk als taal voor de verwarring van het moderne leven.

We lopen het risico ongemak te medicaliseren en maatschappelijke problemen te individualiseren: alsof het kind gefikst moet worden, in plaats van de context.

Een kind dat overbeschermd opgroeit, leert minder risico's aan te gaan. Een samenleving die vooral prestaties waardeert, maakt falen onverdraaglijk. En in die combinatie wordt elke aarzeling sneller een symptoom, elke worsteling sneller een stoornis. Diagnoses zijn soms een reddingsboei, maar in andere gevallen een label dat vooral bevestigt dat het probleem in het kind zit, niet in de wereld eromheen. Daarmee lossen we niets op. We plakken pleisters op wonden die door de omgeving blijven ontstaan.

Mijn zorg - en ik vermoed de zorg van velen - is dat we in een zelfversterkende cyclus zijn beland. Hoe meer druk jongeren ervaren, hoe meer ouders hun kinderen willen beschermen. Hoe meer ze beschermd worden, hoe kwetsbaarder ze lijken in een samenleving die weinig ruimte laat voor falen. En hoe kwetsbaarder ze lijken, hoe sneller we naar diagnoses grijpen. En met elke diagnose groeit het beeld dat onze jeugd massaal “anders” is, terwijl het misschien vooral onze wereld is die dat anders maakt. Dit is geen pleidooi om diagnoses te negeren of minder serieus te nemen — integendeel. Voor veel jongeren betekent een diagnose uiteindelijk erkenning en gerichte hulp. Maar een diagnose mag nooit de oplossing zijn voor problemen die we als samenleving zelf veroorzaken en zichtbaar in stand houden. Als we blijven compenseren met individuele labels, blijven we blind voor de bredere oorzaken.

Daarom is het tijd om de wisselwerking te doorbreken. Niet door ouders te verwijten dat ze te veel beschermen, maar door hen te ondersteunen in het durven loslaten. Niet door jongeren nóg beter te leren presteren, maar door het tempo van de samenleving te vertragen. Niet door ieder kind dat worstelt onmiddellijk te

classificeren, maar door ruimte te maken voor gewone, menselijke kwetsbaarheid.

Onze jongeren hebben niet nóg meer diagnoses nodig. Ze hebben een

leefwereld nodig die hen laat ademen. Laten we beginnen met erkennen dat het systeem zelf ziek is, niet de kinderen die erin opgroeien.

Samenwerking GroenLinks - Partij van de Arbeid 6.

We maken grote stappen.

Auteur: Marijke Kleijweg

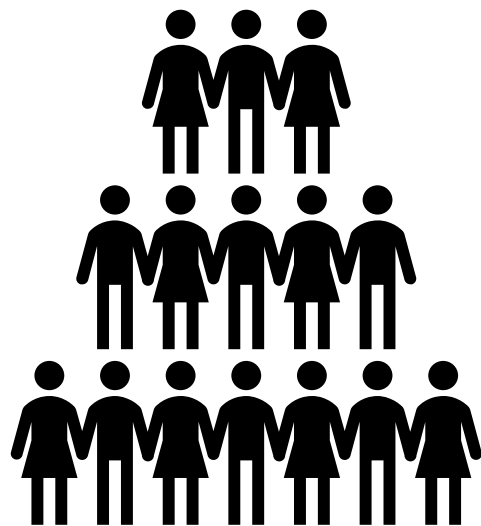
Ja, we maken grote stappen. Het werk van de programmacommissie en dat van de kandidatencommissie zit erop. Het resultaat mag er zijn.

Er ligt een mooi verkiezingsprogramma met groene en een sociale punten die wij van groot belang vinden voor de Voorschotens samenleving. Ook is het programma voorzien van financiële uitgangspunten. Het programma is door de leden van GroenLinks en PvdA vastgesteld tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) van 1 november. Na verwerking van de amendementen is het programma zo'n twee weken later aan alle leden toegestuurd, via een link in een mail. Ook op de website is het programma te vinden onder de titel "We doen het samen".

Om het programma ook voor een breder publiek toegankelijk te maken worden er nog speerpunten uit geselecteerd die kort en krachtig naar buiten gebracht zullen worden, bijvoorbeeld ook op flyers.

Op 29 november is, wederom in een gezamenlijke vergadering van GroenLinks- en PvdA leden, de

kandidatenlijst vastgesteld. En ook hier geldt; het is een prachtige lijst geworden met in totaal 43 kandidaten. Er zijn natuurlijk direct verkiesbare kandidaten, met ervaring in de politiek. Er zijn nieuwkomers met potentie en enthousiasme. En natuurlijk zijn er de getrouwe oudgedienden en de lijstduwers. Aan de mooie lijst met kandidaten en de druk bezochte ledenvergadering, is te zien dat er positieve energie in GroenLinks-PvdA zit.

Ik denk dat ik wel namens het bestuur kan zeggen dat wij zeer verheugd zijn met het resultaat dat beide commissies geleverd hebben. Ook de beide ledenvergaderingen waren zeer

constructief en gericht op een goed gezamenlijk resultaat.

De campagnecommissie heeft zich de afgelopen tijd vooral gericht op de landelijke verkiezingen en zal zich de aankomende tijd gaan richten op de gemeentelijke verkiezingen. De commissie is inmiddels ook aangevuld met twee nieuwe leden; één nieuw lid is een uitbreiding, de ander is vervanging. Het deel van de campagne waarbij alle leden kunnen meehelpen zal ergens in de tweede helft van februari van start gaan. We houden je op de hoogte via mail en Signal.

De stuurgroep Samenwerking en de beide besturen richting zich nu enerzijds op de gemeenteraadsverkiezingen, zoals aanmelden van de kandidatenlijst volgens de strikte regels, faciliteren van de selectie van een wethouders kandidaat en waar mogelijk het campagneteam ondersteunen. Anderzijds zal de aandacht uitgaan naar het ontmoeten en aan elkaar gewend raken van de leden van de (nu nog) beide partijen. Want zoals

bekend is een fusie van GroenLinks en Partij van de Arbeid voorzien in juni.

In het kader van ‘leden ontmoeten elkaar’ staan in de planning een GroenLinks-PvdA nieuwjaarsreceptie en een gezamenlijke maaltijd. Ook zal er in het (latere) voorjaar een gezamenlijke ALV worden gepland. Dit zal waarschijnlijk kort na de verkiezingen zijn waarbij in elk geval de verkiezingsuitslag en de stand van zaken rond de coalitievorming gespreksonderwerpen zullen zijn.

GroenLinks organiseert een extra ‘eigen’ ALV op 15 december. Die is geweest als deze Impressie op de deurmat valt. In de extra ALV zullen we de begroting voor 2026 vaststellen, evenals de plannen voor 2026 van alle subafdelingen en werkgroepen die we hebben.

We zullen dan aandacht besteden/ besteed hebben aan het verder in elkaar vlechten van de werkgroepen en de leden en onderafdelingen van PvdA, en hoe we dat willen aanpakken.

Verkiezingsuitslag Tweede Kamer nog beroerder dan in 2023

Auteur: Paul 't Lam

Uiteraard is de score van GL-PvdA slechter dan in 2023, 5 zetels verlies immers. Vanuit mijn perspectief is de uitslag, over de hele linie, slechter voor Nederland. Nederland is namelijk nog rechtser dan in 2023 gaan stemmen.

De uitslag is in GL-PvdA kringen als een lichte schok ervaren, 5 zetels verlies op een aantal dat toch al niet overdreven hoog was. Tegelijkertijd hoorde ik veel opluchting dat D66 de PVV afloste als grootste partij, en dat de uitslag nu in ieder geval beter is dan twee jaar geleden. Ik dacht aanvankelijk meer in termen van minder erg dan twee jaar geleden. De dag na de verkiezingen kom ik tot de conclusie dat de uitslag nog slechter is dan die van 2023. En dan bedoel ik

niet de gevolgen van de verkiezing voor de vorming van een regering, want dat is nu beter. Dat was van tevoren al duidelijk, want bijna iedereen sluit de PVV uit. Nee, de samenstelling van de 2e Kamer is het probleem nu, en daar gaan de verkiezingen natuurlijk concreet over. De 2e Kamer is aantoonbaar een stuk rechtser geworden. Links heeft 9 zetels verloren. Extreem (sommige noemen het Radicaal) rechts is beperkt geslonken (2 zetels), het gehele rechtse blok daalde 2 tot 4 zetels (afhankelijk of je 50+ hierin meetelt) en de midden/rechtse partijen zijn gestegen in zetelaantal (12 tot 14 zetels), maar zijn inhoudelijk naar rechts opgeschoven. Opgeteld zorgt dit voor een duidelijke stap rechtsaf.

Een nieuwe regering zou voor meer perspectief kunnen zorgen aangezien je met de kern van D66 en het CDA

mag verwachten dat de koers fatsoenlijker, competentere en minder hardvochtig rechts gaat zijn. Dat

perspectief lijkt nu in de geesten en in de pers te domineren, zeker met de informatiefase die nu gaande is. Maar de kans dat er harde liberale bezuinigingen gaan volgen is megagroot, die meerderheid is ruim voorhanden in de Kamer nu. En ik schat in dat het nieuwe kabinet wel competent genoeg gaat zijn om die keuzes uit te voeren.

De vraag bij een dergelijke beschouwing is ook hoe rechts een partij als de VVD en D66 is. Dit is best gecompliceerd omdat lang niet alle onderwerpen zich laten inschalen in die verdeling. Op cultureel vlak is D66 beslist progressief (sommigen noemen dat links), en ook de VVD heeft op dat vlak wel progressieve trekjes, wel meestal 10 jaar te laat, maar ook erg veel behoudende opvattingen. Maar als we kijken naar het economische terrein is de VVD onversneden rechts (conservatief

eigenlijk), alleen JA21 is waarschijnlijk nog extremer. D66 is economisch meer ambigu. In het verkiezingsprogramma oogt het (gematigd) liberaal, maar bij de CPB berekening, de campagne en in de Kamer is het een stuk rechtser. Ook bij de keuze voor regeringspartners heeft D66 in het laatste decennium de neiging vooral naar rechts te kijken. Ik zou zeggen, kijk vooral naar de praktijk. De PVV wordt soms ook economisch links neergezet, maar dat komt vooral door de populistische plannen die af en toe de ether in geslingerd worden. In de praktijk volgt de PVV de VVD meestal. Zo is D66 toch vooral een gematigd rechtse partij qua stemgedrag. Als je één en ander positief en optimistisch inzet kan je blijkbaar toch een heel eind komen in het overwegend behoudende, wat angstige en egoïstisch rechts stemmend Nederland.

Een beetje minder licht voor meer veiligheid

Auteur: Marjan Osendarp van de werkgroep Groen

De werkgroep Groen kijkt terug op een mooi jaar rond de elementen: een bijenexcursie en de Platanencheck rond lucht, de stekjesmarkt en groene kansenkaart rond aarde en de slootjessafari rond water. In de donkere dagen volgt het laatste element: vuur. Het vuur in sigaretten, de houtkachel en verlichting. Over die eerste twee volgt begin 2026 meer. Wat betreft verlichting en met name de verlichting van fietspaden hebben wij jullie hulp nodig.

Veilig fietsen

Fietsveiligheid, en dan vooral in het donker, staat de laatste tijd weer in de belangstelling. Als reactie op een aantal gruwelijke misdrijven organiseerden de Dolle Mina's marsen, protesten en fietstochten om de nacht terug te eisen voor vrouwen. In Leiden organiseerden GroenLinks en PvdA al een veiligheidsschouw met vrouwen waar met gemeenteamttenaren samen gekeken werd naar hoe de stad 's avonds veiliger te maken voor vrouwen. Naast sociale veiligheid is een donker fietspad ook fysiek onveilig. Losse stoeptegels en onduidelijke markering op slecht belichte fietspaden kunnen zorgen voor nare ongelukken. Bij de felle LED-autokoplampen van moderne auto's valt een fietslichtje in

het niets en kun je als fietser over het hoofd worden gezien.

Te veel licht op de verkeerde plek

Een schimmige fietsroute kan maken dat mensen de fiets laten staan en voor de auto kiezen. En teveel licht op de verkeerde plek is slecht voor plant, dier en de mens. De Fietzersbond publiceerde vorig jaar een interview met lichtontwerper Ellen de Vries. Zij ziet te veel licht op de verkeerde tijd en de verkeerde plek. 'Als het donker wordt, verandert het straatbeeld in brede, verlichte banen voor auto's en schimmige randen voor fietsers.' De oplossing zit hem niet in meer verlichting. Zo blijkt uit onderzoek dat mensen in het donker zich prettiger voelen bij een relatief lage lichtfrequentie met weinig contrast zodat je een goed overzicht hebt en er geen grote dreigende schaduwen zijn. Het probleem is dat dit subtiele licht wegvalt in het geweld van LED-koplampen en de felle verlichting van reclameborden en bedrijven. Deze felle verlichting leidt de aandacht in het donker onnodig af van het verkeer. Een echt fietsveilig Voorschoten vraagt dus om een nieuwe verlichtingsaanpak gericht op een beetje minder.

Fietsveiligheid in Voorschoten

In het begin van het nieuwe jaar willen wij aandacht gaan vragen voor plekken die voor fietsers onveilig zijn, vooral in het donker. Ken je een onveilige plek? Geef het door aan:

marjan.osendarp@zoho.com

Het Parool, 10-02-2016

Het Waterschap en Water Natuurlijk

Een interview met Sita Dewkalie, lid van de “Verenigde Vergadering” van het Hoogheemraadschap Rijnland voor Water Natuurlijk.

Auteur: Michiel van Essen

De redactie verbaasde zich over het naar verhouding onbekend zijn van wat het waterschap doet en hoe dat openbare lichaam, met een zeer verantwoordelijke taak, voor ons allemaal, opereert en onze belangen dient. Wat is het officiële doel en werk van het waterschap, wat zijn dilemma's, hoe vast ligt de financiering, hoeveel speelruimte is er voor eigen beleid, allemaal vragen. Op zoek naar meer informatie hielp de website van het waterschap wat en een interview met Sita Dewkalie veel meer, om allerlei onderwerpen uit te diepen.

Sita is voormalig Raadslid voor GroenLinks in Leiden en werkzaam als griffier in Oegstgeest. De afspraak was zo gemaakt, ze maakte er graag tijd

voor.

Hoe raakte ze betrokken bij het waterschap? Sita: we hebben een

volkstuin in Leiden en de sloten werden niet gebaggerd. Het bestuur liet het water onderzoeken en daar zat PFAS en andere onbekende stoffen. De slootkanten werden gestut met platen van asbest. Het bleek ook dat de boer, een buurman van de tuinvereniging bestrijdingsmiddelen gebruikte, die vervolgens via de sloten en de lucht ook bij onze tuinen terecht kwam. Het was een hele uitzoekwerk om er achter te komen wie verantwoordelijk was voor het vervuilde water en de slootkanten. Het bestuur van de volkstuinvereniging wist het niet en de gemeente Leiden ook niet. Uiteindelijk bleek het de verantwoordelijkheid van de gemeente te zijn, die dus ook het baggeren moest betalen. Die hele zoektocht, van een paar jaar, maakte mijn interesse los voor het water(-beheer). Dat leidde uiteindelijk naar het lidmaatschap van Water Natuurlijk en gekozen worden in de Verenigde Vergadering. Jammer genoeg doet GroenLinks niet mee in de waterschappen.

Droge voeten en schoon water

Dat is de opdracht die het waterschap Rijnland zichzelf stelt. Het lijkt simpel, in de uitvoering blijkt het ingewikkeld. Deze opdracht geldt voor een groot gebied, maar ook voor (ver) in de toekomst.

figuur 1.: Het gebied van Rijnland

Om een voorbeeld te geven: clusterbuien, waarbij in korte tijd 80 tot 100 mm water valt, daar moet een antwoord op komen. Die buien komen steeds vaker voor door de opwarming van land, zee en lucht. Overstromingen en wateroverlast kunnen het gevolg zijn. Het riool, een gemeentelijke verantwoordelijkheid, kan dat meestal niet aan. Dat betekent dat rioolwater in het oppervlaktewater komt, vervuiling dus. Een goede samenwerking tussen gemeente en waterschap is een vereiste, maar niet altijd was daar sprake van.

Een ander voorbeeld is blauwalg, dat steeds vaker voorkomt door het warmer worden van het oppervlaktewater. Dit staat nog los van zorg voor de dijken en de polders, daar moet 24 uur per dag, 365 dagen per jaar aandacht voor

zijn. Onderhoud van duinen, dijken, sloten, gemalen en zuiveringsinstallaties, maar ook zorgen voor voldoende zoet water, dat gaat altijd door.

Dat kost ook veel geld, waarvan het meeste opgebracht wordt door de inwoners. Want waterschappen krijgen geen geld van het Rijk, maar ze heffen waterschapsbelasting. Voor 2026 wordt voorzien om Euro 332 miljoen op te halen. Het merendeel wordt gehaald bij de inwoners (Euro 210 miljoen) en daarnaast bij bedrijven, waaronder boerenbedrijven en beheerders van natuurterreinen. Het gaat om een begroting van rond de 327 miljoen Euro per jaar.

Lastigheden

Enkele lastigheden in het lid zijn van de Verenigde Vergadering van het waterschap. Sita: een belangrijk onderwerp is peilbeheer. Voor mij is 'functie volgt peil' een gegeven. Dit betekent dat ik liever een hoger peil heb om bodemdaling, verdroging en CO2 uitstoot tegen te gaan, dan dat we het waterpeil verlagen. Andere partijen denken daar in het waterschap anders over en dat leidt tot discussies. Een ander gegeven is de waterschap verordening die gemeenten, provincies en projectontwikkelaars dwingen om klimaatadaptatie maatregelen uit te

voeren bij grote woningbouwprojecten. Dat is een goede ontwikkeling, zegt Sita. Een lastig dilemma is de muskusrat bestrijding, want daar krijg je onmiddellijk te maken met dierenwelzijn. Een lastige afweging voor mij, maar ik kies dan toch voor de veiligheid van de waterkeringen. Het bestuur van het waterschap is geregeld met de dijkgraaf (vergelijk. burgemeester) en 5 hoogheemraden (vergelijk. wethouders) en dan is er de Verenigde Vergadering van 30 leden, waaronder de dijkgraaf en de hoogheemraden. Zij hebben ook stemrecht. Sita vindt dat niet zuiver, evenals de zogenaamde “geborgde zetels”, die worden niet via verkiezingen gekozen, maar door belangenorganisaties, boeren(2) en natuurterreinen(2) benoemd. Als het aan haar ligt worden ook die afgeschaft. De belangen van boeren worden sowieso sterk vertegenwoordigd: CDA, BBB, VVD en de 2 vaste agrarische zetels maken samen 13 stemmen in de Verenigde Vergadering van 30

leden. Sita: de boeren zijn oververtegenwoordigd wat mij betreft. Mooi zou zijn als op alle zetels personen komen die zijn gekozen. En dat het dagelijks bestuur niet mee mag stemmen op voorstellen die ze zelf maken. Wel zo zuiver.

Ons gesprek duurde 1 ½ uur en we waren nog lang niet uitgepraat. Er valt zoveel te vertellen. Bijvoorbeeld hoe Water Natuurlijk nu functioneert en hoe dat in de toekomst zal gaan (waterschapsverkiezingen in 2027). Het is afwachten wat er gebeurt als GroenLinks-Partij van de Arbeid één politieke partij wordt, medio 2026. Qua stemgedrag is er nauwelijks verschil tussen deze 2 fracties.

We nemen afscheid met de afspraak om meer uit te wisselen, al was het maar om meer informatie over het Hoogheemraadschap van Rijnland te verspreiden en de rol van de gemeente Voorschoten verder toe te lichten.

Agenda voor leden

2026

januari	11	nieuwjaarsreceptie	15.30-17.30	Oase kerkplein 1
februari	14	ALV GL	14.00-16.00	
	26	Gezamenlijke maaltijd met leden GL-PvdA	n.n.b	Oase
maart	18	verkiezingen		
april	n.n.b	ALV GL-PvdA		

Er zijn vaak meer activiteiten die minder lang van tevoren bekend zijn. Wij sturen uitnodigingen per mail. Daarnaast zijn er twee GLVS Signal groepen.

Mail

Wij sturen gemiddeld één à twee keer per maand een mail naar onze leden. Dit is dan een uitnodiging voor een lokale activiteit of bijvoorbeeld informatie over ontwikkelingen die wij graag met de leden delen.

Twee Signal groepen

Wij hebben een Signal groep voor snelle berichtgeving vanuit de fractie en het bestuur. Als je je telefoonnummer hebt opgegeven en je hebt Signal, dan word je in deze groep opgenomen. Je kunt uiteraard altijd de groep verlaten mocht je onverhoopt geen informatie willen ontvangen. Voor het GLVS Ledenforum kun je je aanmelden, deze app biedt gelegenheid tot onderlinge uitwisseling en discussie. Aanmelden kan via secretaris@glvs.nl met je naam en mobiele nummer.

Als je geen mails krijgt van GroenLinks Voorschoten

Als je geen mails van ons krijgt dan heb je misschien je mailadres niet opgegeven of er zit een fout in je vermelding in de landelijke administratie. Wij kunnen je niet bereiken via de mail. Je kunt hier alleen zelf verandering in aanbrengen.

Dat kun je doen via www.groenlinks.nl en dan inloggen via ‘mijn groenlinks’. Daar kun je je mailadres controleren, veranderen en aangeven of je mails wilt ontvangen.